

**Eesti
Roheline
Liikumine**
Estonian Green Movement-FoE

ERL INFOKIRI

OKTOOBER 2015

Läänemerest, hüljestest ja plastikust sinu šampoonis
Ukraina odav kanaliha ehk rikastumine teiste arvelt
Toredad alternatiivid tõeliselt kohaliku toidu hankimiseks
Vabakaubandusleppe vastu 3 miljonit allkirja

Jälgi meie tegevusi ka Facebookis
nime all Eesti Roheline Liikumine

Eesti Roheline Liikumine
Tiigi 8-24, 51003 Tartu

Telefon: 742 2532
E-post: info@roheline.ee

LÄÄNE- MÆREST, HULJESTEST JA PLASTI- KUST SINU SAMPPOONIS KAI ALLIKAS

CGB (Puhta Läänemere Ühendus) suvelaager toimus 9.-14. septembril Poolas, Hel'is. Kohal olid osalejad Soomest, Rootsist, Valgevenest, Ukrainast, Poolast, Venemaalt ja Eestist. Suvelaagri eesmärgiks oli tugevdada Läänemere-äärsete riikide omavahelist koostööd ja saada ülevaade, mis toimub teistes piirkondades.

Suvelaagris käisime hülgevaatlusretkel, kus kahjuks vabalt elavatele hüljestele väga lähedale ei pääsenud. Poolas püütakse taastada hallhüljeste populatsiooni ja oma osa sellest on ka eestlastel, kes 90ndate alguses andsid Heli merejaama neli hüljest, kellest kolm on siiani elus ja esinevad iga päev paljudele külalistele toitmise ning meditsiinilise kontrolli ajal.

Lisaks hüljestele tutvusime laiemalt Läänemere seisukorraga kalastuse, reostuse, eutrofeerumise ja laevanduse teemadel. Käisime ka ise veest proove võtmas ja hiljem laboris püünisesse jäänud organisme määramas.

Tulevikus on Läänemere seisukohalt plaanis rohkem tähelepanu pöörata mikroplastikute teemale ja uurimise alla võetakse ka ravimijääkide sisaldus nii vees kui veeorganismides. Just sellest viimasest teemast ei ole veel palju ainet.

Mikroplastikute teemal teeksin kõigile üleskutse vaatama, mida nende šampoonid, dušigeelid, näopuhastusvahendid sisaldavad – tihtipeale on koostises väikeseid plastikuosi, mida reoveepuhastid ei suuda eraldada ning mis rändavad edasi vette, kus toiduahelda kaudu jõuavad tagasi meie söögilauale. Ühes dušigeelis võib olla sama palju plastikut kui selle pakendis. Usun, et praetud kalamaitseline plastik ei ole just see, mida süüa tahaksime...

Siin on näiteks äpp, mis kontrollib, kas tootes on plastikuosi või mitte: <http://get.beatthemicrobead.org/>

Tavalisemad mikroplastikud toodetes: polyethylene (PE), polymethyl methacrylate (PMMA), nylon polyethylene terephthalate (PET) and polypropylene (PP).

Jälgi meie tegevusi ka Facebookis
nime all Eesti Roheline Liikumine

Eesti Roheline Liikumine
Tiigi 8-24, 51003 Tartu

Telefon: 742 2532
E-post: info@roheline.ee

Eesti
Roheline
Liikumine
Estonian Green Movement-FoE

UKRAINA ODAV KANALIHA EHK RIKASTUMINE TEISTE ARVELT

KADRI GREEN

Koostöös CEE Bankwatch Networki, Hollandi SOMO, Ukraina keskkonnaorganisatsiooni NECU, Hollandi keskkonnakaitse organisatsiooni BothEnds ja Läti Rohelise Liikumisega külastas Eesti Roheline Liikumine selle aasta mais Euroopa suurimat kanafarmi, mis asub Ukrainas Vynnytza rajoonis. Kanafarmi omanikuks on Ukraina ettevõtte Mironivski Hlibo-product (MHP), mille asutaja ja suuraksionär Yuriy Kosyuk on Ukraina viies rikkaim inimene.

Alates 2003. aastast on MHP saanud arengupankadelt (IFC, EIB, EBRD) rohkem kui poole miljardi dollari väärtuses laene, mille abil on ettevõtte oma tegevust märgatavalt laiendanud suurendades sel moel oma turuosa nii Ukrainas kui ka eksporti Euroopa Liitu. Äsja avaldatud raportid selgitavad, kuidas maailma odavaima kanaliha tootmine on aga suuresti toimunud kohaliku elanikkona ja keskkonna arvelt.

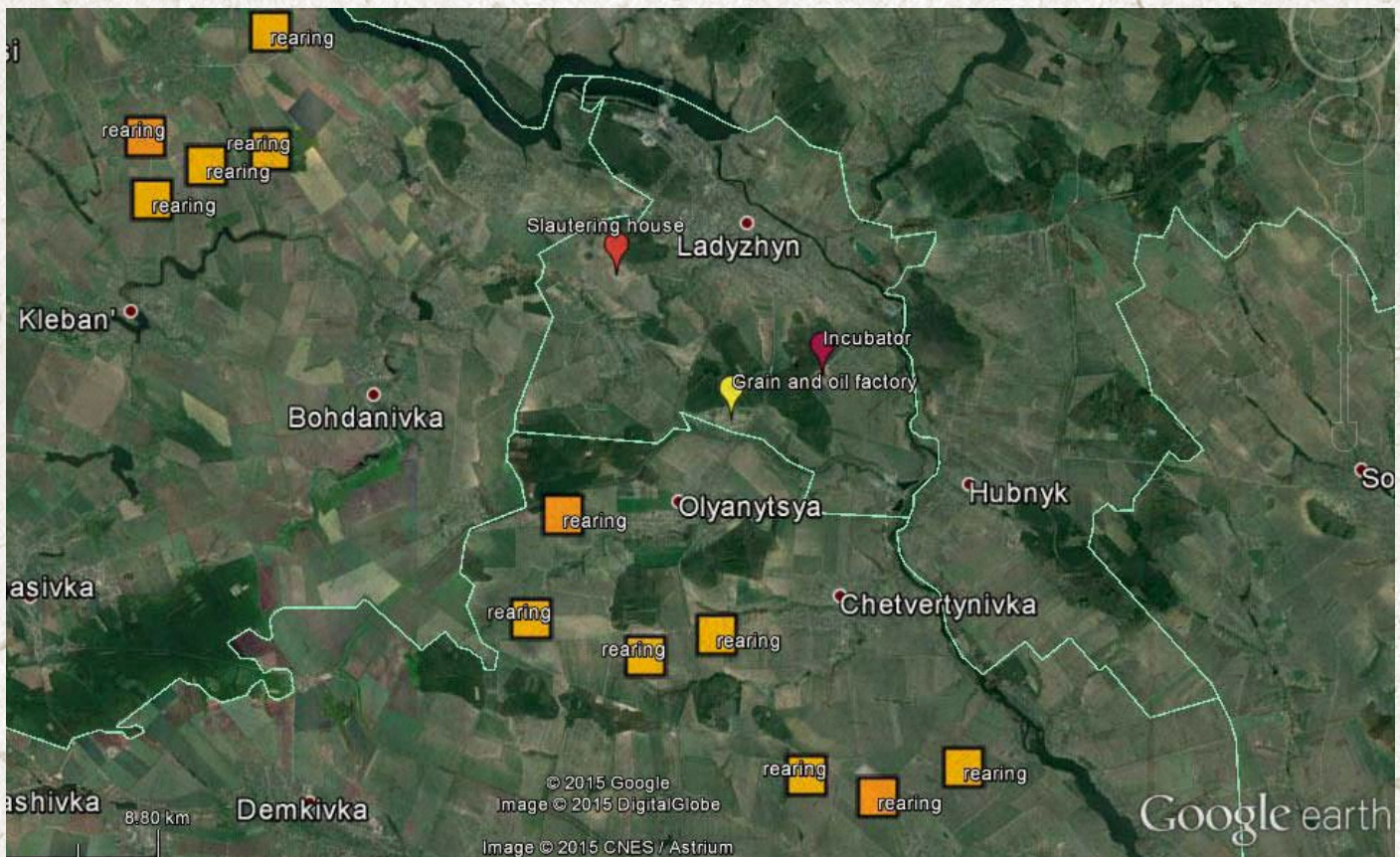
MHPsse investeerib ka üks suurimaid Eestis tegutsevaid kommertspanku Swedbank.

Bankwatchi raporti on leitav siit:

<http://bankwatch.org/publications/black-earth>

SOMO raporti saab lugeda siit:

http://somo.nl/publications-en/Publication_4228/

Linnukasvanduste paiknemine

Jälgi meie tegevusi ka Facebookis
nime all Eesti Roheline Liikumine

Eesti Roheline Liikumine
Tiigi 8-24, 51003 Tartu

Telefon: 742 2532
E-post: info@roheline.ee

Eesti
Roheline
Liikumine
Estonian Green Movement-FoE

TOREDAD ALTERNATIVID TÕELISELT KOHALIKU TOIDU HANKI- MISEKS

BIRGIT ARUJÕE

Täienduseks supermarketitele, mille toiduvalik meid kohaliku talukauba osas sageli alt veab, on viimastel aastatel tekkinud mitmeid huvitavaid algatusi. Septembrikuus toimunud Roehelise Tee Öhtul käisid end tutvustamas Tartu toidukogukond Juurikas ja Tartu Maheaed.

Juurikas, nagu mitmed teised Eestis tegutsevad toiduvõrgustikud, aitab talutoidul jõuda otse talunikult tarbijani. Seejuures pärineb enamus pakutavast mahetootmisest, kuid ei pruugi alati olla sertifitseeritud. Juurika tellijad ja talunikud kohtuvad iga kahe nädala tagant kolmapäeval Tartu turuhoone parklas, kus vahetatakse kaubad, rahad ja naeratused.

Teeõhtust inspireerituna hakkasin ise Juurika tellijaks ja proovisin kohe järele. Kolmapäevasele kaubakohtumisele eelneval nädalavahetusel sisestasin oma tellimuse lihtsasse Exceli tabelisse,

kus olid ilusasti üles loetletud erinevate talunike poolt pakutavad toiduained ja nende hinnad. Kaubavalik oli üllatavalt mitmekesine köögiviljade, liha ja teraviljatoodete osas ning hinnad sobivad ka neile, kes pole pungis rahakotiga ökohullud. Mõned näited hindadest: kilo kolmeviljahelbeid 1,2 eurot, kilo porgandeid 1,2 eurot, suur karp mune 2 eurot ning veisehakkliha 5 eurot/kg. Mõistlik.

Kolmapäeva õhtul polnud vaja teha muud, kui turuhoone juurde oma kaubale järele minna ja maksta. Vahetu ja eheda talumehe käest sain armsas käsitsi lapitehnikas õmmeldud kotis kätte oma porgandid ja kapsa ning ilmselt mitmendal ringil olevas munakarbis 12 värsket muna. See ilus kott on muidugi korduvkasutamiseks ning ühtlasi lubaduseks, et varsti jälle tellima lähen. Enda rõõmuks märkasini tellijaid, kes munakarpe ja muid pakendeid talunikele tagastasid. Selline pakendiringlus aitab kindlasti oluliselt vähendada ostlemisega kaasnevat prügiteket.

Kel tekkis huvi oma kodukandi maitsva toidu vastu või hoopiski soov enda toodangut müüa, saab lisainfot Juurika kodulehelt: toidukooptartu.wordpress.com. Soovitan soojalt.

Muide, Tartu linnas elades ei ole toidu ostmine sugugi ainus variant - aktiivsemad võivad seda ise kasvatada. Tänu Tartu Maheaiale on võimalik linnaaiandusega tegeleda ka siis, kui endal aeda ei ole. Maheaed on rajanud Tartu linnaservadesse ja mujale mahetõllunduslikud linnaaiad, pakkudes liikmetele võimalust peenramaad kasutada. Koos teiste aiandushuvilistega külg külje kõrval tegutsedes vahetatakse omavahel nii taimi kui häid nippe.

Maheaed ootab nii uusi aiandushuvilisi kui ka aktiviste, kes sooviksid panustada linnaaianduse arengusse. Loe lähemalt: tootsipeenar.wordpress.com

Jälgi meie tegevusi ka Facebookis
nime all Eesti Roheline Liikumine

Eesti Roheline Liikumine
Tiigi 8-24, 51003 Tartu

Telefon: 742 2532
E-post: info@roheline.ee

Eesti
Roheline
Liikumine
Estonian Green Movement-FoE

VABAKAUBAN- DUSLEPPE VASTU 3 MILJONIT ALLKIRJA MÄRT PÕDER

Euroopa kodanikualgatus toetusallkirjade kogumiseks Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise vabakaubandusleppe (TTIP) ja Euroopa Liidu ja Kanada vahelise vabakaubandusleppe (CETA) läbirääkimiste peatamiseks on ületas sümboolse kolme miljoni allkirja piiri, mis on nõutust kolm korda rohkem. Eestis on praeguse seisuga kogutud 2358 allkirja, mis on natuke üle poole Euroopa kodanikualgatuslehe kvoorumist. Allkirjade kogumine lõppes 6. oktoobri südaööl, mil need edastati läbirääkimiste eest vastutavale Euroopa Komisjonile.

Euroopa kodanikualgatus seisab alternatiivse kaubandus- ja investeerimispoliitika eest Euroopa Liidus. Me tahame TTIP ja

CETA leppeid vältida, kuna need sisaldavad mitmeid probleemaatilisi peatükke, näiteks investori ja riigi vaheline vaidluste lahendamine ja regulatiivse koostöö reeglid, mis kujutavad ohtu demokraatiale ja õigusriigi põhimõtetele. Me tahame vältida töö-, sotsiaal-, keskkonna-, privaatsus- ja tarbijastandardite alanemist. Samuti avalike teenuste (näiteks vesi) ja kultuuriliste väärtuste kohta käivate reeglite vähendamist läbipaistmatutel läbirääkimistel.

Kui avame ukse sellele Trooja leppele:

- Suureneb risk, et hakatakse laiemalt kasutama ohtlikke ja keskkonda kahjustavaid tehnoloogiaid, nagu kildgaasi frakkimine ja GMOd.
- Suurettevõtted saavad võimu, et kaevata meie valitsust läbipaistmatutesse kohtutesse, kui mõni uus keskkonda või tervist kaitsev seadus nende äride kahjulik on.
- Takistatud on standardite ja seaduste edendamine, mis näiteks aitaks meil ära hoida ohtlikku kliimamuutust ja tagaks kõigile puhta energia, samuti tervisliku ja jätku- suutliku toidu.
- Lepingu vastuvõtmine seab ohtu meie demokraatlikud õigused, avalikud teenused, toiduohutuse ja keskkonna.

Eestis koordineerib kampaaniat Eesti Roheline Liikumine koos partneritega, korraldatud on avalikke teabeüritusi, loodud on kampaania infolehekülg ning koostöös Keskkonnaõiguse Keskusega on läbi viidud EL-USA vabakaubandusleppe õigus- lik analüüs Eesti konteksti arvestades.

Jälgi meie tegevusi ka Facebookis
nime all Eesti Roheline Liikumine

Eesti Roheline Liikumine
Tiigi 8-24, 51003 Tartu

Telefon: 742 2532
E-post: info@roheline.ee

**Eesti
Roheline
Liikumine**
Estonian Green Movement e.e

OSALE

14. OKTOOBER

kell 18:00 Tartu Loodusmajas, Lille 10

Rohelise Tee Õhtu "Vabakaubanduse hind"

Rohkem infot:

<https://www.facebook.com/events/1660969117473603/>

28. OKTOOBER

kell 18:00 Tartu Loodusmajas, Lille 10

Rohelise Tee Õhtu "Igapäevamenüü kohalikust toidust"

PÕNEVAT LUGEMIST

Greenpeace väidab, et roheline revolutsioon on võimalik - aastaks 2050 on kogu maailmal võimalik 100% üle minna taastuvatele energialahendustele.

<http://www.greenpeace.org/international/en/publications/Campaign-reports/Climate-Reports/Energy-Revolution-2015/>

Ruhnu elektriauto on kütusekulukaim elekriauto, mida iial nähtud. Kuni põhiosa meie elektrist tuleb põlevkivist, kas pole nii ka teiste elektriautodega Eestis?

<http://energiayhistud.ee/elektriauto-ruhnul-kutusekulukaim-masin-mida-iial-nahtud/>

Juba aastakümneid on kosmeetika ja kehahooldusvahendite koostises kasutatud mikroplastiku osakesi ning tõstatatud on küsimus: mil määral on meie enesehoolitsus keskkonnale ohuks?

<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=51169#.Vggu3Mvtmko>

Euroopa Komisjon võtab järgmise kolme aasta jooksul põhjaliku vaatluse alla kümme uut ohtlikku ainet, mis põhjustavad elusorganismides pöördumatuid kahjulikke muutusi, näiteks haigusi või geneetilisi kõrvalekaldeid. Neid aineid võib ohtralt leiduda ka Eesti veekogudes ja mujal looduses. ERR Novaator küsitles sel teemal Tartu ülikooli looduskaitsebioloogia teadur Randel Kreitsbergi.

<http://novaator.err.ee/v/keskkond/28545625-003e-433a-820a-2b272df0b192>

16-aastane koolitüdruk avastas meetodi, mille abil on võimalik kindlaks teha Ebola viirusesse nakatumist ning seda tunduvalt kiiremini ja odavamalt kui praegused vahendid võimaldanud on.

<http://interestingengineering.com/16-year-old-girl-wins-google-science-fair-with-a-cheaper-and-faster-ebola-test/>

Eesti Roheline Liikumine Tiigi 8-24, 51003 Tartu
Telefon: 742 2532 E-post: info@roheline.ee
Jälgi meie tegevusi ka Facebookis nime all
Eesti Roheline Liikumine

Toimetaja: Eliisa Saksing
eliisa@roheline.ee

Kujundaja: Neeme Möll

